SVENSK MUSIKTIDNING.

N:o 16. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. ö. g. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 Oktober 1892. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris: 10 öre petitraden (15 öre utl.) | 12. Årg.

André Messager.

Ehuru de franska tonsättarne i vår tid litet hvar egna sin verksamhet åt operan, så är resultatet af deras arbete på detta konstområde icke af någon större betydenhet för den stora konstverlden. De äldre af dem, Gounod, Thomas och man kan till dem äfven räkna Bizet taga ännu verldens operascener i besittning, men deras efterföljare: en Godard, Saint Saëns, Reyer, Massenet m. fl. sträcka sitt välde föga öfver hemlandets gränser. Ett undantag här vid lag gör naturligtvis det franska Brüssel; äfven till London, under den stora säsongen derstädes, och Wien hitta ett och annat af de nyare franska operakomponisternas alster. Främst bland dessa står i detta hänseende Delibes med sina verk »Lakmé» och »Kungen har sagt det». På den komiska operans fält är det för närvarande nästan endast den sist nämnda jemte Maillarts »Villars dragoner», som af nyare franska operor fortfarande håller sig uppe på utomfranska scener. Till dessa har på sista åren slutit sig en rent komisk opera af en utom sitt hemland föga bekant tonsättare: »La Basoche», »Skrifvarkungen» eller, som den kallas i Tyskland, »Zwei Könige» af André Messager, och denna opera har redan under de två år, som förflutit efter hennes première vandrat öfver flere tyska scener, öfverallt med vunnen seger, och äfven, som bekant, hunnit ända upp till oss.

Då vi omsider lyckats att från Paris erhålla ett porträtt af »Skrifvarkungens» tonsättare, ha vi ansett att en efterbildning af detta skulle intressera denna tidnings läsare; vi bifoga dertill de biografiska uppgifter vi kunnat förskaffa oss.

André, Charles, Prosper, Messager är född i Montluçon (dep. Allier) d. 30 dec. 1853. Han blef 1868 elev vid l'Ecole de musique religieuse i Paris, der han gjorde alla sina musikaliska studier, och lemnade denna anstalt 1874, då han tillträdde en organistplats vid kyrkan Saint-Sulpice. Ar 1876 erhöll han vid en allmän täflan, föranstaltad af »la Société des compositeurs», guldmedaljen för en symfoni, som uppfördes på Châteletkonserter och slog mycket an. En ny guldmedalj förvärfvade han 1877 för en täflingskantat »Don Juan et Haydée». Efter att i Brüssel under ett år ha fungerat som orkesterchef, blef Messager organist för den stora orgeln i kyrkan Saint-Paul-Saint-Louis i Paris och sedermera ett par år derefter kapellmästare vid Sainte-Marie des Batignolles.

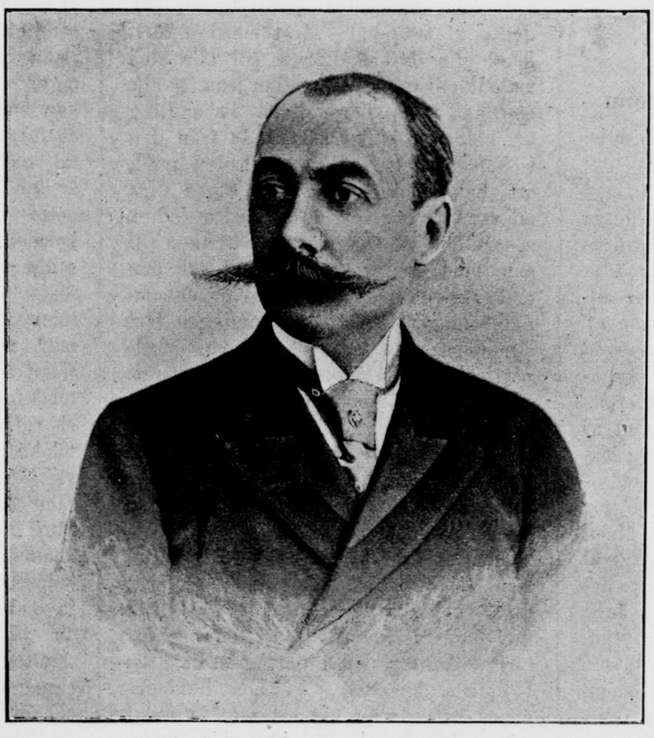

André Messager.

På teatern har Messager först gjort sig känd genom den å Folies dramatiques 1883 uppförda treaktsoperan »François les bas bleus», hvilken i ofulländadt skick efterlemnades af Firmin Bernicat vid hans död och sedan fullbordades af Messager. Derefter framträdde han 1885 på samma teater med en egen treaktsopera »La Fauvette du temple» till text af Burani och Humbert, ett verk som blef ganska väl mottaget, och hvari

synnerligast en sång i första akten: »Les Parisiennes n'aiments pas l'état militaire» väckte stormande bifall. På Bouffes-teatern uppfördes samma år en annan treaktsopera af honom: »La Béarnaise», med text af Alfred Murray. Två år derefter hade han en ny opera »Le Bourgeois de Calais» uppe på Folies dramatiques. Denna med text af Dubreuil och Burani, gjorde rätt stor lycka, oaktadt man i den icke spårade något särdeles nytt och egendomligt och de politiska anspelningarne deri ej gjorde verkan på publiken. År 1886 debuterade Messager på Stora operan med balletten »Les deux Pigeons» i två akter, och å flere större scener ha sedan enaktsballetter af honom blifvit uppförda, såsom »Les vins de France», »Mignons et vilains», m. fl.

Hans senaste opera »La Basoche», som gjort hans namn vida bekant utom Frankrikes gränser, hade sin première å Opéra comique den 20 maj 1890 och gjorde genom sin underhållande libretto, lyckade musik och utmärkta orkestrering genast stor lycka samt håller nu på att göra sin rund öfver mera betydande operascener. För denna operas innehåll och ett bedömande af densamma efter första uppförandet i Hamburg redogjorde vi i n:o 10 denna årgång med anledning af operans första uppförande här d. 21 sistl. maj. Vi antaga att, efter den repris som nu egt rum, den underhållande operan skall kunna länge nog hålla sig uppe på vår operascen.

Den Svenska Psalmsångens

vid offentlig gudstjenst mest begagnade melodier med orgel af O. Byström.

Denna samling delar med Södlings den förtjänsten att i vidsträcktare mån än de flesta dylika tillgodose de specielt svenska intressen, man alltid borde bevaka vid uppgörande af förslag till psalmmelodier eller deras reformering. Den gamla svenska psalmboken har tydligen varit utgifvarens föresyn i högre grad än hos andra af våra koralutgifvare, med undantag som sagt af Södling, hvilkens arbete af »odium organisticum» blifvit alltför mycket häckladt och visserligen äfven eger sina stora svagheter, men likväl sanningsenligt måste betecknas som det *första* verk i Sverige, hvilket fullt kraftigt vågade tillmötesgå de rytmiska reformkrafven, och tillika det, som främst betonade det nationella elementet och nödvändigheten att taga i betraktande äfven de former, som melodierna haft i vår äldre kyrkosång, oberoende af urkällan.

Denna svenska tendens är obestridligen berömvärd äfven hos Byström, hvilken dessutom genom resor öfver allt i vårt land bort vara i tillfälle att få kännedom om folkets sångsätt och traditioner från skilda orter, mer än någon annan af våra koralister, hvilka ej sällan konstruera koralböcker »aus der Tiefe ihres Bewusstseins» och knappast komma utom sin stad eller provins. En annan förtjänst hos hans bok är melodiernas fåtalighet samt upplysningen att till alla hans 47 melodier kunna ej mindre än 333 texter sjungas. Till jämförelse må nämnas, att i utlandets koralböcker melodiantalet mycket vexlar, i det t. ex. de tyska evangelisterna i Frankrike nöja sig med 76 melodier, då däremot Schichts koralbok af 1819 upptager för Sachsen 373, för öfriga tyska länder resp. 421 och 491, summa 1285 melodier! Byströms antal melodier gör naturligtvis ej anspråk på fullständighet, utan de sägas endast vara »de mest begagnade» af den svenska psalmsången vid offentlig gudstjänst — något som han, åter på grund af sina resor, bör vara mer än någon kompetent att bedöma. Önskligt hade till och med varit, om han fullständigt framlagt sina erfarenheter från dessa resor, angående hvilka melodier som begagnas på den och den trakten, olika läsarter och sångsätt m. m., hvarigenom han säkerligen skulle gjort den praktiska kyrkosångsreformen en större tjänst än genom sin lilla melodibok.

Trots dennas nu påpekade förtjänster kommer densamma nämligen helt visst icke att blifva allmänt använd vid den söndagliga gudstjänsten och detta af två skäl: först emedan förf. icke uppgifvit källorna till alla sina melodiändringar, och sedan framför allt emedan hans harmoniska behandling är helt och hållet afvikande från den i koralböcker vanliga, till den grad, att hans bok snarast kan sägas vara en samling orgelpreludier med melodien såsom obligat sångstämma, hvilken till och med är tryckt med rödt och ämnad att alldeles aflägsnas ur ackompanjemanget, sedan församlingen lärt sig densamma utantill, hvadan orgelpartiet sålunda blott blir trestämmigt. Detta är ju i och för sig en mycket nätt och fyndig idé, men den strider så mycket mot all tradition, att den nog icke varder antagen. Vill man reformera med framgång, måste man bygga på historisk grund.

Men historiskt sinne är just hvad som felas denna bok, hvilken eljest, rent estetiskt betraktad, är ett litet fint konstverk. Med all olikhet för öfrigt, erinrar den i detta afseende om Heintzes koralbok, hvilken likaledes synes hafva stält sig ett rent estetiskt mål, obekymrad om huruvida melodierna äro troget tecknade efter godkänbar källa eller harmonierna historiskt kyrkliga i Luthers anda. Förf. har fått uppbära misstankar för opålitlighet i melodiuppteckning och det kan tyckas vara ett hårdt ord, men man utsätter sig lätt för sådant, då en granskare finner somliga melodier icke fullt öfverensstämma med de enda källor förf. åberopat, nämligen gamla psalmboken och Praxis pietatis melica. Har förf. äfven haft andra källor, så hade det varit hans skyldighet att omnämna dem. I koralreformeringen är det af vigt att ej ens den misstanke om subjektivt godtyckliga åtgöranden får framkomma, och vi skola aldrig komma ur fläcken, förr än vi först få fullt trogna melodiuppteckningar efter källor, som hafva auktoritet, och dernäst en harmonisering, som för äldre melodier öfverensstämmer med de äldre mästarnes, i stället för att nu nästan hvarje koralutgifvare vill glänsa med sin egen harmonisering, som ju aldrig kan bli annat än subjektiv. Harmonierna af de stora koralisterna i slutet af 1500 och början af 1600-talet, en Goudimel, Hasler, Prätorius, Schein, Crüger m. fl., kan man i många fall bibehålla alldeles oförändrade; ingen senare har i alla fall harmoniserat dåtidens melodier bättre och för menighetssång lämpligare, icke ens Sebastian Bach.

För sin originella behandling af fakturen — hvilken som antydts är helt och hållet orgelmässig med liggande stämmor, icke körmässig och med skarp gräns mellan versraderna, såsom annars är koralbruk — söker förf. ett stöd hos Luther, i det denne skulle vid ett tillfälle hafva »varnat för choralen, som vid den tiden började låta höra af sig.» Ett betänkligare missförstånd och ett oriktigare citerande af historiska källor än det, som röjer sig i detta och andra yttranden i företalet, kan man knappt tänka sig. Förf. åsyftar förmodligen Luthers bekanta tal om »koralens åsneskri», men det är en erkänd sak, att Luther med detta yttrande afsåg den gregorianska koralen, således den *katolska* kyrkosången. Ytterst vilseledande är ock förf:s påstående, att »först under 1700-talet utkommer *choralboken* i släptåg med neologien», och att »sedan den tiden får ock i Tyskland all både katolsk och protestantisk kyrkosång heta choral.» Bäste hr professor, den katolska kyrkosången har hetat koral, så länge öfver hufvud katolsk kyrkosång existerat i körform! Denna kyrkosång delades nämligen i »accentus» och »concentus» och den sist nämnda kallades äfven »cantus choralis», hvilket ju ordagrant icke betyder något annat än »körsång». På Luthers tid adopterades namnet äfven af protestanterna, ehuru det visserligen enligt Winterfeld till en början af dessa användes blott om den från katolikerna lånade liturgiska sången, men icke om det nya elementet, menighetssången, som då kallades »Kirchenlied». Dock dröjde det icke längre än till slutet af 1500-talet, förr än benämningen koral äfven tillades menighetssången (se Winter-

feld, Der evangel. Kirchengesang, I, 152), och då stod ju denna ännu i sitt flor, och det var ännu långt till den *urartning* af koralen, som prof. Byström synes förblanda med själfva koralens *begrepp*.

Att Luther ej hade något emot koralen i och för sig, utan endast persiflerade ett rått utförande af densamma, bevisas af Walthers vitnesbörd, att Luther »zu der Musica im Choral und Figural Gesange grosse lust hatte». På den tiden indelades musiken öfver hufvud i koral och figural sång. Så skedde ännu i den äldsta i Sverige utgifna musiklära, nämligen »Musicæ rudimenta pro incipientibus necessaria, suetica interpretatione illustrata, Holmiæ 1622», där koralmusik definieras sålunda: »Est quæ æqualem servat mensuram» — hvilket naturligtvis blott får fattas i allmänhet såsom en lugnare och jämnare rytm, i motsats till den lifligare och oroligare «figurala», eller såsom cantus firmus i förhållande till sina kontrapunkter. Då nu äfven protestantisk »Kirchenlied» ofta användes som cantus firmus i motetter o. d., så låg det ju nära till hands att lämpa benämningen koral äfven på den. Och så skedde äfven, redan i Luthers eget sekel.

Af ofvanstående torde framgå, att prof. Byströms bok, så vida den verkligen vill gälla som ett bidrag till den söndagliga gudstjänstsångens reformerande, är behäftad med väsentliga olägenheter. Men vill den blott gälla som en liber cantus, utan egentlig rituell betydelse, så är den som sagdt en liten vacker sångbok, lämplig att anlita vid kyrkokonserter. Harmonierna äro i och för sig intressanta och vitna om artistisk smak. Den är med ett ord ett estetiskt konstverk, icke ett vetenskapligen haltfullt koralarbete.

A. L.

Gioachino Rossini.

II.

Efter uppförandet af »Barberaren i Sevilla» i Rom vände Rossini åter till Neapel och skref redan samma år sin »Otello» för del Fondo-teatern. Denna opera hör till maëstrons bästa tragiska operor, ehuru texten alls icke är i Shaksperes anda utan mera påminner om »Blåskägg». Följande år (1817) lät Rossini på Valle-teatern i Rom uppföra sin »Cenerentola» (»Askungen»), åter en komisk opera, föga påminnande om den bekanta sagan. Han erhöll för denna ett honorar af 1560 frcs. Såväl »Otello» som »Cenerentola» innehåller, som bekant, åtskilliga saker af musikaliskt värde. Sistnämnda år skref Rossini för Scala-teatern i Milano »La gazza ladra» (»Skatan»). Såsom andra af komponistens operor gick det med denna: första mottagandet var kallt, men sedan blef publiken så mycket gynsammare stämd; en lång tid gälde till och med denna opera som Rossinis bästa verk och vann öfverallt stort bifall.

Knappt hade Rossini kommit tillbaka till Neapel, i sept. 1817, förrän han började på en ny opera, »Armida», som redan i november uppfördes på San Carlo teatern. Texten till denna är grundad på Tassos »Det befriade Jerusalem». Operan gjorde ej någon lycka uti Italien men hade 1821 en lysande framgång på Kärnthnerthor-teatern i Wien. Förut hade Rossini för karnevalen i Rom skrifvit operan »Adelaide di Bourgogna», som gafs der 1817 å Argentinateatern. Ett år derefter hade han färdig sin opera »Moses i Egypten», som han åtagit sig att komponera till fastlagen i Neapel för San Carlo-teatern. »Moses» är en opera seria, eller rättare ett oratorium — offertorium, så som italienare kalla det. I största hast hade Rossini skapat detta verk, men framgången var dock oerhörd, motsvarande den pekuniära vinsten af detsamma för komponisten; ingen opera hade hittills inbringat honom så mycket, ty då han t. ex. för »Tancred» fick 600 frcs, erhöll han för »Moses» ej mindre än 4200 frcs. Rossini uppehöll sig derpå en kort tid i Florens, Ferrara och sin fädernastad, Pesaro. Efter återkomsten till Neapel skref han i rask följd efter hvarandra två operor: »Ricciardo e Zoraide» och »l'Ermione»; den först nämda, en lyrisk opera i två akter, gjorde stor lycka, men den andra, hvari Rossini sökte närma sig den deklamatoriska stilen i den franska operan, led ett afgjordt fiasko. Deremellan skref han 1819 inom tre dagar: »Adina, o il Califfo di Bagdado» för San Carlo-teatern i Lissabon, en kantat för sopran och en trestämmig kantat, båda till furstliga hyllningar, och slutligen — på två dagar — en messa.

Rossinis ekonomiska ställning hade nu blifvit lysande. Utom de ansenliga och talrika honoraren hade han såsom direktör för de båda kungliga teatrarna en betydlig inkomst och derjemte fri bostad, fri kost och andel i vinsten af hazardspelen. Han tänkte med Cesar »non olet!» Hans samtida ansåg att han årligen kunde lägga af 1000 louisdorer. Också hvilade aldrig hans flitiga penna oaktadt han ej mer var underkastad *dira necessitas*. 1819 utsände han två operor »Eduardo e Christina» och »La donna del lago». Den första, uppförd i Venedig, är ett mischmasch ur »Ricciardo» och «Ermione», den senare, efter en af Walter Scotts romaner, gafs i Neapel men hade vid sin première samma öde som »Barberaren», hvartill anledningen mindre var missnöje med sjelfva operan eller tonsättaren, än med impresarien Barbaja. Sedermera vann denna opera stor framgång. Följande år gick hans »Maometto secondo» öfver scenen på San Carlo-teatern men gjorde ej någon lycka. År 1821 skref Rossini för Tordidone-teatern i Rom en »opera semiseria» eller »semibuffa» benämd »Matilda di Chabran», som, gifven under karnevalen, gaf anledning till ett slagsmål mellan Rossinis beundrare och antagonister. De tre första representationerna af denna opera leddes af Nicolo Paganini, emedan Rossini måste återvända till Neapel för att dirigera den för Wien komponerade operan »Zelmira». Denna opera gick i febr. 1822 med lysande framgång öfver scenen på San Carlo-teatern.

Man kan lätt förstå, att den af all verlden firade och berömde samt dertill unge, ståtlige och älskvärde mästaren skulle vara damernas förklarade gunstling. Emellertid var det, oaktadt hans många kärleksförbindelser, ingen som kunde fängsla honom på allvar mer än den eldiga spanjorskan Isabella Colbrand, såsom vi förut nämnt. Med henne ingick han äktenskap d. 15 mars 1822. Bröllopet stod på hennes landtgods vid Bologna, och den berömda sångerskan medförde en hemgift af 20,000 frcs i årlig ränta.

Genom revolutionen i Neapel 1820 hade Rossinis impresarie och chef Barbaja lidit stora förluster, hvilket dref honom till att söka lyckan i en annan stad. Han hyrde då i slutet af 1821 Kärntnerthor-teatern i Wien och beslöt att gastera der med sitt italienska operasällskap. Paret Rossini mottog gerna hans offerter, och komponisten företog sålunda i mars 1822 resan till staden »an der schönen blauen Donau».

Tre månader stannade Rossini nu i Wien och denna vistelse blef en kedja af storartade hyllningar. I Wien, der Haydn och Mozart verkat och der Beethoven skapade sina storverk, glömde man nästan dessa heroer för den italienske maëstron, hvars operor till en del voro kända der förut. De operor af honom som nu uppfördes, och hvilka han för öfrigt ej sjelf dirigerade, voro »Elisabetta», »Cenerentola» och »La gazza ladra». Största triumfen firade han dock med »Zelmira», först gifven här d. 13 april. Rossini ville gerna under sitt uppehåll i Wien besöka den af honom afgudade store Beethoven, men om detta besök egt rum eller om förhållandet mellan de båda tonheroerna vet man ej något med säkerhet. Att Beethoven under sina sista år blef förbittrad på Rossini, det vet man.

Den italienska säsongen i Wien slutade i juli 1822 och dess hjelte sökte nu hvila och vederqvickelse vid sidan af sin maka i Bologna. Snart fick han dock af den allsmäktige furst Metternich en inbjudning till Verona, der den beryktade kongressen var församlad, och kunde ej motstå en sådan lockelse. Flere af hans operor blefvo

gifna der, och han skref nu till de församlade monarkernas ära en kantat, som uppfördes på filharmoniska teatern i Verona. Från denna stad begaf han sig till Venedig, der han för karnevalen 1823 var anställd vid Fenixteatern. För en summa af 26,000 frcs förpligtade han sig att der uppsätta »Maometto» med några vidtagna ändringar och skrifva en ny opera »Semiramide». Den förstnämnda föll grundligt igenom och den senare »melodramma tragico» i två akter, gifven första gången i febr. 1823 vann endast en »succès d'estime». Med alla små svagheter har emellertid »Semiramis» åtskilliga glansnummer af mycken effekt och tacksamma för stora sångartister.

Redan i Venedig hade Rossini fått i uppdrag att skrifva en opera för den italienska scenen i London. Lätt om hjertat lemnade han sitt fädernesland, der han icke fann sig nog erkänd, och begaf sig till England, det förlofvade landet den tiden för alla komponister, och han ångrade icke sin vistelse i London, ty den inbringade honom en hel förmögenhet. På återresan uppehöll sig komponisten en tid i Paris. De hyllningar han der mottog gränsa till förgudning.

Den 10 nov. 1823 kom han med sin hustru till Paris och bevistade först inkognito uppförandet af »Tancred» på italienska operan — men inkognitot varade ej länge. Redan två dagar derefter stod det vid uppförandet af »Barberaren i Sevilla» till förmån för sångaren Garcia på teateraffischen, att den berömde maëstron skulle bevista föreställningen. Verksammare reklam kunde ej gifvas: teatern var full till sista plats, och flere hundra personer måste vända om vid biljettluckan. När Rossini visade sig utbröt en orkanartad bifallsstorm; efter första aktens final måste han upp på scenen och framträdde i sällskap med Garcia och kapellmästaren Grasset. Han höll rörd ett kort tal, hvari han tackade publiken för dess uppmärksamhet. Efter föreställningens slut bragte honom operamedlemmarne en serenad.

Likasom Rossini i Wien besökte Salieri och, som det säges, Beethoven, så uppvaktade han äfven sina berömda kollegor i Paris, såsom Cherubini och Reicha. Rossini var säsongens lejon och »svanen från Pesaro» var i allas mun.

I slutet af december 1823 inträffade Rossini i London, der han blef lika firad. Han fick audiens hos Georg IV och frukosterade ensam med konungen. Flera rika lorder gåfvo till hans ära lysande banketter; ingen soaré i den förnäma verlden var tänkbar utan honom. Likasom ära inhöstade han äfven guld; han och hans fru erhöllo af direktören för stora operan i London 2,500 pund för tre månader.

Musikpressen.

På Abrah. Lundqvists förlag har utkommit:

för piano 2 händ.:

Alombert, J.: *Bagatelle*, Valse-Caprice. Pr. 1 kr.;

Bachmann, G.: *Le vieux château*, chanson du temps passé. Pr. 75 öre;

Behr, Frans: *Maskerad-skämt*. Pr. 1 kr.;

Ivanovici, J.: *Veturia*, vals. Pr. 1 kr.;

för en röst och piano:

Dahl, Adrian: *Leltre à une absente* (»Saknad») romance, poesie de M. Edouard Pailleron. A ma soeur madame Marie Darcus (d—g). Pr. 75 öre.

Frigell, Halfdan: *Tre sånger;* svensk och tysk text. 1. »Hur ljuft i nattens tystnad» (b—g); 2. Vandrarens sång om natten (ess—f); 3. »Uti skogens tysta gömma» (d—g). Pr. 1 kr. 25 öre. — *Fogelfängaren* (ciss—g). Pr. 75 öre; — *»Irrar min vilsna stig»* (h—gess). Pr. 50 öre.

för mansqvartett:

Tolf Bellmansmelodier, ny samling, arrangerade af Erik Åkerberg. Fredmans epistlar n:o 7, 15, 17, 69, 66, 68, 35, 53; Fredmans sånger: n:o 53, 32, En gammal visa, Fredmans testamente: Bacchus i kloster.

Från musikhandlaren Wilhelm Hansen, Köpenhamn, ha tillsändts oss följande förlagsartiklar:

för violin och piano:

Sinding, Christian: *Sonate* (C-dur), tillegn. Edvard Grieg.

för piano 2 händ:

Fahrbach, Ph., jun.: *Marche solennelles des noces d'or* (dediée à leur Majest. Christian IX el la reine Louise). Op. 317.

för en röst och piano:

Tofft, Alfred: *Erotische Blätter*, op. 6: 1. Sommersang (fiss—g), 2. Elisabeth (c—f), 3. Sommernacht (c—f), 4. Der Sommer (h el. d—tvåstr. e el. h). Pris: n:o 1, 2, 4: 60 öre, n:o 3: 75 öre. — *»Havde jeg, o havde jeg en Datterson»* (ciss—e el. fiss). Pr. 50 öre.

Litteratur:

Schytte, H. V.: *Nordisk Musiklexikon*, 2 band.

Af pianokompositionerna på Abrah. Lundqvists förslag intager Bachmanns »chanson» främsta rummet. Valsecapricen är ett stycke dansmusik af något bättre slag än den vanliga och Behrs »skämt» en komposition i den lätta stil som tillhör denne produktive tonsättare. Dahls »romance» är en enkel smakfull sång i fransk stil, lämpande sig väl till texten, särdeles den franska. Sångerna af Halfdan Frigell röja musikalisk begåfning. Den unge upsaliensiske tonsättaren har, om vi rätt minnas, gjort musikaliska studier här för hofkapellm. J. Dente. Den Åkerbergska samlingen af Bellmansmelodier innehåller mer och mindre kända sådana i godt arrangement. Då andan och förmågan i vår tid icke är rigtad åt soloföredrag af dessa sånger i sin ursprungliga form — det enda som ger dem sin rätta karaktär, — så får man vara hr Åkerberg tacksam för att han bjuder oss dem som qvartetter och i en sättning som ingjuter lif i föredraget.

Den på Hansens förlag utgifna sonaten af Sinding är ett omfångsrikt storslaget verk i nutidens bjert och oroligt modulatoriska stil, emellertid effektfullt och helt visst fängslande intresset hos en hvar, som icke uteslutande håller sig till gammalklassikerna. En kraftig ansats inträder genast i första takterna af sonaten, hvars första sats präglas af synnerligt rytmiskt lif. På denna följer ett andante i a-moll med ett intagande nordiskt folkvisemotiv, slutande largamente. Finalen i polonästakt är icke mindre effektrik än sonatens första del, och till bevis på den här vexlande modulationen må nämnas, att efter satsens början i c-dur och innan slutet inträder i samma tonart, ha tonarterna e-, d-, dess-, g- och ess-dur i denna ordning passerats. Vi hoppas att på någon af säsongens kammarmusiksoaréer få göra bekantskap med detta intressanta verk, som kräfver goda krafter för utförandet. — I guldbröllopsmarschen af Fahrbach har den bekante danskomponisten icke frångått sin kända stil. Sångerna af Tofft äro förträffliga till melodi som ackompanjemang, »Erotische Blätter» till tysk text af Th. Storm och Aug. Konisch. »Havde jeg» är en humoristisk roande sång i mera populär stil. Den hos oss förut obekante komponisten är född 1865 i Köpenhamn och var i 5 år på handelskontor innan han egnade sig åt musiken. Han har nästan endast skrifvit sånger. Priset å sonaten, marschen och lexikonet är icke utsatt.

Schyttes lexicon omfattar 935 sidor Detta nya och goda lexikon (ursprungl. supplement till »Musikbladet») följer i hufvudsak H. Riemanns tyska Musiklexikon men innehåller mycket nytt af värde, specielt om nordiska tonsättare. Ett supplement har redan med »Musikbladet» för i år börjat utgifvas.

Från R. Blædel & C:o har utsändts:

Bensow, Oscar: *Richard Wagner* såsom skapare af musikdramat. Del IV (Parsifal. Biografisk skiss). Denna sista del redogör för innehållet af Parsifal» och är försedt med notillustrationer öfver operans hufvudmotiv. Delen (38 sid.) slutas med en förteckning öfver Wagners musikverk och de 4 delarnes innehåll.

Kgl. operan 1891—92.

Under det förflutna spelåret hafva gifvits sammanlagdt 229 föreställningar. Repertoaren har omfattat 31 lyriska och 10 dramatiska stycken. Nyheterna för säsongen hafva utgjorts af: operan »Gioconda» och »Skrifvarkungen» (La Basoche), efterspelet »Sånggudinnornas afsked», »Jeppe på berget», »Sven Orädd» och »Flickan från Arles». Utom dessa tre sistnämda stycken gåfvos af Kgl. operans dramatiska afdelning Heibergs »Elfjungfrun», Göthes »Egmont», Ibsens »Härmännen på Helgoland» samt Josephsons »Marsk Stigs döttrar», hvilka samtliga pjeser voro nyinstuderade.

För 200:e gången å den svenska operascenen uppfördes »Regementets dotter», för 175:e »Mignon», för 150:e »Konung för en dag», för 125:e »Martha», för 100:e »Aida» och »En midsommarnattsdröm», för 75:e »Leonora» samt för 25:e gången »På Sicilien», baletten »Undina» samt »Härmännen på Helgoland». Högsta antalet föreställningar under spelåret har uppnåtts af »På Sicilien».

Följande gäster hafva uppträdt å Kgl. operan under innevarande säsong: grefvinnan Mathilda Taube, f. Grabow (Ingeborg i »Den bergtagna»), fru Charlotte Strandberg (fru Ranghild i »Den bergtagna»), fru Sigrid Arnoldson-Fischhof (Mignon, Violetta i »Traviata», Rosina i »Barberaren», Lakmé), fröken Gina Oselio (Leonora, Carmen, Margareta och Helena i »Mefistofeles», Desdemona i »Otello», Margareta i »Faust»), m:me Beatrice Véhon-Halvorsen (Mignon, Violetta i »Traviata», Margareta i »Faust»), fröken Ek (Aida och Philine i »Mignon»), fru Sterky (Adèle i »Den svarta dominon»), fröknarna Lindegrén (Mignon och Micaëla i »Carmen») och Noack (Donna Anna i »Don Juan» och Philine i »Mignon»), fru Hwasser-Engelbrecht och fröken Mejlander (Hjördis i »Härmännen på Helgoland»), hrr Francesco d'Andrade (»Don Juan», Figaro i »Barberaren» och Rigoletto), Vincenzo de Pasqualis (Rigoletto och Carl V i »Ernani»), Danckwardt (Faust och Rhadamés i »Aida»), Bratbost (Don José i »Carmen»), Lomberg (Mefistofeles i Boitos opera och Jago i »Otello»), Uggla (Valentin i »Faust») samt Dahlgren (Per i »Vermländingarne»). Som kapellmästare hafva tillfälligtvis biträdt hofkapellmästaren J. Dente och hr A. Hallén. Det Coquelinska sällskapet har gifvit sju föreställningar å Kgl. operan. Fyra recettföreställningar hafva gifvits till förmån för Kgl. teatrarnes pensionsinrättning (»Jeppe på berget» och »I Firenze») Kgl. hofkapellets pensionskassa (»Skrifvarkungen»), fru Dina Edling (»Carmen») samt f. d. Mindre teaterns pensionsfond (Mignon») samt dessutom till förmån för Kgl. hofkapellets pensionskassa en symfonikonsert.

Den 30 november gafs sista föreställningen i det gamla operahuset, hvarvid programmet upptog följande nummer: 1) »Sista qvällen i gamla operahuset», prolog af C. R. Nyblom; 2) första, andra, tredje och fjerde akterna af Hallströms opera »Den bergtagna», samt 3) tillfällighetsstycket »Sånggudinnornas afsked», efterspel af Frans Hedberg. Operaföreställningarna upphörde nu för någon tid i följd af operans förflyttning till dess nuvarande lokal. Under tiden gaf hofkapellet dels en Mozart-konsert, dels en konsert med biträde af pianisten fru Martha Remmert och hr C. F. Lundqvist, dels en populär matiné. Annandag jul vidtogo föreställningarna i Kgl. operans nuvarande lokal, som dessförinnan undergått en behöflig omdaning. På middagen uppfördes enligt gammal tradition Dahlgren-Randels »Vermländingarne»; på aftonen nämda dag uppfördes »Wilhelm Tell». I öfrigt hafva å Kgl. operan gifvits 4 symfonikonserter samt konserter af fru Wilma Neruda-Norman-Hallé samt fru Menter och hr Sapellnikoff.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. operan. Oktober 1, 5, 9. Weber: *Oberon*, (Rezia: fru Östberg; Fatima, Puck: frkn Wolf, Karlsohn; Huon, Scherasmin, Oberon, Aboulifar, Sadack: hrr Ödmann, Johanson, Strandberg, Henrikson, Grafström.) — 2, 4 Mozart: *Figaros bröllop.* — 3 Gounod: *Romeo och Julia* (Julia, Stefano: fru Brag, frk Wolf; Romeo: hr Ödmann; Mercutio: hr Alarik Uggla, debut.) — 7 Gounod: *Faust* (Faust, Mefistofeles: hrr Ödmann, Sellergren). — 8 *Första symfonikonserten.* 1 Wagner: Förspel till och Charfreitagszauber ur 3 akt. »Parsifal»; 2 Beethoven: »Ah, perfido!» konsertaria (frök. Alma Hulting); 3 Tschaikowski: Andante Cantabile ur D-dur quart. op. 11, för orkester; 4 Massenet: Air de ballet ur »Scenes pittoresques»; 5 Mozart: Ess-dur-symfoni. — 11, 14 Messager: *Skrifvarkungen* (Maria: frn Sterky; Colette: frk Holmstrand; Clément Marot: hr Lemon 2:a debut; Ludvig XI, hertigen af Longueville, Roland, Léveillé, kanslern. värdshusvärden: hrr Brag, Johansson, Nygren, Strandberg, Grafström, Henriksson), — 13 Verdi: *Aida* (Aida: fru Östberg; Amneris: frk Almati; Radames, Amonasro, Kungen, Ramphis: hrr Ödmann. Lundquist, Strömberg, Sellergren).

Djurgårdsteatern Okt. 5—9. Millöcker: *Söndagsbarnet* (lady Sylvia, Florival: fru Stenfelt, hr Albert Ranft.)

Fru Östbergs gästspel har fortsatts i »Oberon» och »Aida», hvari konstnärinnan, som man vet, innehar ett par af sina förnämsta roler. Fröken Wolf innehar nu Fatimas rol i st. f. fru Edling och sköter detta sångparti på ett förtjenstfullt sätt. Titelpartiet i »Aida» torde blifva det sista fru Östberg här kommer att utföra innan afresan från hufvudstaden. Som Mercutio i »Romeo och Julia» har herr Alarik Uggla från Finland debuterat, efter att under föregående spelår ha sjungit Valentin i »Faust» och derförut låtit höra sig på vår opera som Escamillo. Herr Uggla eger bra figur för scenen och rösten är tillräcklig nog, men genom bristande säkerhet i intonationen blef utförandet af partiet med dess svåra Mabvisa långt ifrån tillfredsställande, och då förnyadt uppträdande ej egt rum, kan man ej heller veta om tillfällig indisposition var orsak härtill. Messagers »Skrifvarkungen» som förra våren ej kunde gifvas mer än fyra gånger, har man nu fått nöjet återhöra, och operan vinner allt mer vid förnyadt återhörande. Man kan anmärka, att för den komiska och stundom till och med något buffaartade handlingen orkestern arbetar med för stor apparat, men det hela är så lifligt, många melodier och ensembler så väl funna och instrumentationen röjande så mycken skicklighet och smak, att operan ej kan undgå att intressera. Särskildt förspelet till sista akten, den förtjusande Passepied'en, förtjenar framhållas som en musikalisk godbit af bästa slag. Rolbesättningen var nu till en del ny. Drottning Maria hade en ny representant i fru Sterky, hvars röst och sångsätt lämpade sig väl för detta parti, som gjorde fördelaktigare intryck än förut. Denna intelligenta sångerska med sin väl skolade röst vore helt visst en ackvisition för vår opera. Med utvecklande af mera liflighet i minspelet skulle fru Sterky kunna blifva en förträfflig Zerlina, Catharina i »Kronjuvelerna», Zephyrine i »Diamantkorset» o. s. v. Herr Lemon visade sig äfven i Clément Marots rol som en god lyrisk sångare; med fortsatta studier och mera scenvana kommer han helt visst att blifva en välbehöflig förmåga för operan. Hans vackra tenor och redan nu lediga och naturliga framställning i sång som spel ingifver goda förhoppningar härom. Rolands rol var nu anförtrodd åt herr Nygren, som dock i allo var sin företrädare, hr Sellergren, underlägsen.

Symfonikonserten var mycket talrikt besökt och hade ett väl uppställdt program. Förspelet till »Parsifal», som inledde konserten är såsom konsertstycke, lösryckt från operan, något tungt och enformigt. Mera anslående är »Charfreitagszauber» ur samma opera genom mera melodisk rikedom och fängslande instrumentering. Fröken Alma Hulting hade tagit sig en stor uppgift med Beethovens svåra konsertaria men gjorde med sin omfångsrika och behagliga stämma ett ganska godt intryck. Tschaikowskis vackra andante och Massenets intagande »air de ballet» framkallade det lifligaste bifall. Mozarts sköna ess-dur-symfoni, med sin friska menuett, afslutade konserten, som under kapellm. Hallèns ledning i sin helhet fick ett förträffligt utförande. — Djurgårdsteatern afslutade sin framgångsrika sejour med Millöckers »Söndagsbarnet».

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Ett gästspel af fröken Petrini väntas snart ega rum. Troligen kommer »Lakmé» att af denna anledning upptagas, och fröken Petrini lär äfven komma att sjunga i »Hvita frun på slottet Avenel», som först gifves d. 18 d:s. Äfven gästspel af fru Jungstedt-Linden, som befinner sig i hufvudstaden, är ifrågasatt. — En profsjungning inför operachefen och kapellmästarne i närvaro af flera operaartister företogs nyligen med 6 damer och 2 herrar, hvilka begärt att få undergå sådant prof. Af dessa var det i synnerhet 2 damer, som väckte uppmärksamhet genom röst och sångtalang.

Den af t. f. operachefen hos stadsfullmäktige gjorda ansökan om anslag af 30,000 kr. åt operan har vid frågans behandling af drätselnämdens första afdelning blifvit afstyrkt. Nämden anser icke den omständigheten, att utländska operor få allmänt understöd, vara något skäl för att Stockholm skall visa samma konstvänliga liberalitet, och direktionens beräkning af stadens vinst af teaterpremieobligationslånet, hvilken säges vara beroende af »räntefotens storlek», anser nämnden ej kunna inverka på den gjorda frågans bedömande. Möjligen kan vid dennas slutliga afgörande hos stadsfullmäktige, dessas beslut på ett för operans räddning gynsamt sätt, gå i annan rigtning än nämndens formela utlåtande. Beträffande vatten- och belysningsfrågan skola vi omnämna det öde ansökan härom undergått när slutliga resultatet af ansökningarnes behandling blir kändt.

Fru Carolina Östberg har haft afskedsaudiens hos konungen, hvilket antyder att hennes resa till Amerika är definitivt bestämd och snart förestående.

Konstnärsjubileum. Den 18 oktober har 25 år förflutit sedan fru Wilhelmina Strandberg född Söhrling gjorde sin debut å Kgl. operan som Jeannette i »Joconde». Den värderade sångerskan, hvars porträtt vi skola intaga i nästa nummer af denna tidning, uppträder på sin jubileumsdag som Margareta i »Hvita frun».

Musikföreningen, som fortfarande har till ordförande major N. Selander och till dirigent kapellm. Fr. Neruda, lär redan i slutet af denna månad gifva sin första konsert, då Mendelssohns »Elias» ånyo kommer att utföras med fruar Edling och Afzelius samt hr Sal. Smith som solister.

Filharmoniska sällskapet kommer under säsongen att gifva de vanliga tre abonnementskonserterna. Utom »Parsifal-»musik, första aktens final, kommer att på dessa konserter gifvas ett »Stabat mater», ny tonsättning för solo, blandad kör och orkester af Gunnar Wennerberg, »Spökbruden», ballad för soli, bl. kör och orkester af Dvoràk i öfversättning af dr Ad. Lindgren, vidare: nya qvartetter för bland. röster af Joh. Brahms; »Signe-lills färd», konsertdikt för soli bland. kör och piano af Aug. Söderman; Forngrekisk sångcykel för bl. kör och piano af Max Zenger (bekant tonsättare och kördirigent i München, född derst. 1837) samt »Sur la mer», fruntimerskörer med piano af Vincent d'Indy.

Kammarmusiksoaréerna. Abonnementsbiljetter till Aulinska qvartettens fem kammarmusiksoaréer erhållas hos hufvudstadens musikhandlare.

Isidor Dannström, nestorn inom vår tonsättare- ock konstnärsverld, var den 11 d:s föremål för en vacker hyllning.

En tacksamhetsadress, smakfullt textad samt smyckad med för hand målade allegoriska emblem och infattad i en bred skulpterad ram, öfverlemnades till honom från dramatiska och musikaliska artisternas pensionsförening, ur hvars styrelse hr Dannström nu förklarat sig ämna afgå efter att ha tillhört den samma i 35 år, deraf i 27 år som ordförande. I adressen, som å föreningens vägnar var undertecknad af och till hr Dannström öfverlemnades af den nuvarande styrelsens medlemmar (hrr K. Almlöf, F. Thegerström, C. J. Lagerqvist, O. Hamrin, T. Gelhaar, F. Cronhamn, G. Pettersson, A. Roos och A. Anderson) uttryckes i vördnadsfulla och hjertliga ordalag den tacksamhetsskuld, i hvilken föreningen står till sin nu afgående ordförande för »de initiativ han tagit till nästan alla de vigtigaste reformer, som drifvit föreningen framåt, för hans energi, som aldrig tröttats, hans aldrig utsinade medkänsla för konstens oftast fattiga idkare, hans sällsporda offervillighet af tid och krafter och hans stora pekuniära uppoffringar, hans oegennyttiga kärlek till och omtanke om pensionsföreningens bästa».

Hr Dannström tackade hjertligt för den vackra hyllningsgärden, i det han erinrade om Torilds ord: »Fast vi skiljas i det lilla, äro vi dock förenade i det stora».

Signe Hebbe tillkännagifver i en annons, införd i detta nummer, att hon d. 15 okt. åter börjar sina lektioner i de ämnen, hvari hon gjort sig bekant såsom en så framstående lärarinna.

En sångskola kommer att öppnas här af fru Ida Sjögren, f. Sjöding elev af konservatoriet, fru Holmboe-Schenström och hr Algot Lange. Se vidare annonsen i dagens nummer.

Föreläsningar i musikkonstens historia ha börjat hållas i Vetenskapsakademiens hörsal af hr Oscar Bensow, bekant genom sina skrifter om Wagner. Dessa föreläsningar togo sin början den 12:te d:s och skola fortsättas hvarje onsdag kl. 7—8 under oktober. november, februari—april. Den första, gifven inför ett fåtaligt auditorium, behandlade i korthet den äldsta orientaliska musikens historia och illustrerades med en intressant förevisning af instrumenter från riksmusei samlingar samt med till föreläsningen lämpade melodier från Kina, Indien etc., utförda af hr Nils Sjöholm.

En ny musiktidskrift utkommer samtidigt med öppnandet af verldsutställningen i Chicago den 1 maj 1893. Den skall bli ett gemensamt organ för musiklifvet i Europa och Amerika, således något helt nytt i sitt slag. Den skall tryckas på tyska och utgifvas i Milwaukee, som är den mest tysktalande plats i Förenta staterna. Hufvudredaktörer bli: för Europa musikdirektör Carl Heynsen i Lübeck, för Amerika prof. Julius Albert Jahn, en lärjunge af Joh. Brahms. Tysklands förnämsta musikskriftställare ha utlofvat sin medverkan, bl. a. Hugo Riemann och Ludv. Meinardus. Redaktör för Sverge blir bibliotekarien Frithiof Cronhamn.

En sånggvartett af blinda (2 damer och 3 herrar), utexaminerade från k. institutet i Stockholm, är för närvarande stadd på en konsertturné genom Småland och Östergötland, skrifves till Dagens Nyheter. Qvartetten, som uppträder i kyrkorna, anföres af hr O. N. Sandqvist, äfven blind, och förfogar öfver vackra, väl skolade röster, med god ensemble och nyansering.

Till hofmusikhandlare efter aflidne hofmusikhandlaren Abr. Lundqvist har konungen utnämnt dennes son hr Georg Abr. Lundqvist.

Fröken Dagmar Edman eller, som hennes konstnärsnamn nu lyder, Carla Dagmar, har nyligen af signor Lago engagerats för hans om några dagar börjande operasäsong å New Olympic Theatre i London. Fröken Edman debuterade, som bekant, under förra säsongen å k. Operan. Bland partier, som fröken Edman kommer att utföra, nämnes Elsa i »Lohengrin».

Förlofning är tillkännagifven mellan sångerskan fröken Gerda Pettersson, dotter till kontorschefen hos firman H. Schücks Enka & komp. C. Petersson och hans maka, samt sångaren Edward Arnberg, son till framlidne brukspatron Ture Arnberg och hans likaledes aflidna maka, den kända porträttmålarinnan Elise Arnberg, född Talén.

Fru Louise Pyk med biträde af fröken Ebeth Brinck gaf den sista sept. konsert i Lund inför en lika talrik som utvald publik. De båda artisterna mottogos vid sitt inträde med välkomstapplåder, och bifallsyttringarna voro hela aftonen särdeles lifliga.

Detta var fröken Brincks enda uppträdande före den studieresa till Paris,

som den mycket lofvande sångerskan inom kort anträder.

Konsertturnéer. Under sommaren har hr och fru Linden flerstädes i landet gifvit operaföreställningar med biträde af fru Heintz och hr Bratbost, samt hr John Hedelin (ackomp.). Programmet har upptagit scener och akter ur »Carmen», »Leonora», »Trubaduren» och Södermans »Hin ondes lärospån» samt har varit försedt med deltagarnes porträtter, resumé af pjesernas innehåll, biografier och recensioner.

Fru Dina Edling och hr Tor Aulin ha nyligen företagit en »blixtturné»; första konserten gafs d. 5 okt. i Örebro inför fullsatt salong.

Göteborg. Å Stora teatern har fröken Märtha Petrini och hr C. A. Söderman gästat i »Faust» och »Romeo och Julia», hvari hr Söderman utom Capulets parti äfven sjöng Mercutios i följd af hr Lombergs inträffade sjukdom. Af konserter ha gifvits ett par samtidiga matinéer d. 25 sept., den ena i exercishuset af hr Lomberg med bitr. af operasångaren Ax. Sandberg, violinisten Carl Bredberg och hr Georges Beer som ackompanjatör; den andra af hr och fru Linden, afskedsmatiné i Trädgårdsföreningens sal, med bitr. af fru Hjortberg och Vestgöta regementes musikkår under dir. Kuhlaus ledning. Denna kår, som under sommaren utfört musiken i Trädgårdsföreningen, hade sista sept. sin afskedskonsert med biträde af hr Pasqualis, som der gästat under september.

Norge.

Kristiania. På Kristiania teater har under september uppförts af pjeser med musik »Per Gynt» och »Faust», i hvilken fröken Oselio sjungit Margareta. En folkkonsert gafs vid slutet af september i fästningens gymnastiksal. I början af oktober konserterade hr W. Kloed med biträde af fru Erika Nissen och sångerskan frk. Karen Morten-Müller. Vid en Columbusfest d. 11 okt. i Cirkus spelades »för denna enda gång» af hr Teilman å konsertflygel en af honom för tillfället komponerad Festmarsch. Sångarparet Anna och Eugen Hildach annonserade konsert till d. 13 d:s. — Musikföreningen kommer denna säsong att gifva 6 konserter å Eldorado under hr Iver Holters ledning. Den första skulle ega rum d. 15 okt. och programmet upptager Wagner: Siegfriedidyll, Mascagni: Siciliana ur »Cavalleria rusticana», Mozart: Konsert för violin (hr Halvorsen) och orkester (A-dur), sånger, violinsoli och Beethovens 8:de symfoni. 4 kammarmusiksoaréer, deraf 2 i höst, komma att gifvas under säsongen i bröd. Hals lokal.

Finland.

Åbo. I slutet af juni hade Finska Folkupplysningssällskapet här anordnat sin 7:de allmänna sång- och musikfest i förbindelse med gymnastikuppvisningar. Festen började på lördags morgon, men de egentliga sång- och musiktäflingarna, till hvilka 13 olika sångkörer och 7 musikkapell anmält sig, egde rum på måndagen och på tisdagen var allmän festkonsert.

Helsingfors. Dir. Kajanus' populära konserter togo sin början d. 10 okt. och den första symfonikonserten under samme dirigent egde rum d. 13 okt. Af andra konserter i den finska hufvudstaden under början af hösten må nämnas en Folkkonsert af Arbetarföreningen, en kyrkokonsert af hr Oskar Merikanto i nya kyrkan och Finska damqvartetten i universitetets sollenitetssal.

Danmark.

Köpenhamn. Å Kgl. teatern har under denna säsong uppförts af musikpjeser «Drot og marsk», »Tannhäuser», »Fra diavolo», »Figaros bröllop», »Carmen» och upprepade gånger »Valkyrian» med fru Ellen Gulbranson som Brynhilde. Casino har bjudit på »Mikadoen», »Princessan af Trapezunt» och »Cornevilles klockor», Folketeatret på »Niniche», »Pariserlif», »Orfeus i underjorden», »Fröken Nitouche» och »Kolhandlarne», allt med fru Anna Pettersson-Norrie som gäst. En »Reisenauerkonsert» annonserades till d. 15 okt. — Musikföreningen, under hr Nerudas ledning instuderar Rubinsteins »Babels torn» och konsertföreningen kommer under denna säsong att ånyo gifva Verdis »Requiem» med bitr. af fru Gulbranson.

Paris. Stora operan, som under sommaren haft stor framgång med Reyers »Salambo», kommer att upptaga under närmaste tiden Saint Saëns »Samson et Dalila». Opéra Comique har återupptagit Berlioz »Trojanerna i Carthago» med de stora förkortningar, hvilka egde rum för 30 år sedan, då Carvalho äfven var teaterns styresman. En ung sjuttonårig debutant Marie Delna väckte mycket stort intresse såsom Dido i denna opera. Hon lär ega en präktig mezzosopran och mycken musikalisk intelligens. Nyheter, som förberedas å denna teater äro »Kassya», Delibes' efterlemnade opera, »Les Sabots de la Marquise» af Boulanger och »Werther» af Massenet.

London. Arthur Sullivans nya opera »Haddon Hall» gafs i slutet af september på Savoy-teatern för första gången, under komponistens egen ledning. Operan blef mycket gynsamt emottagen. Kritiken anser operan icke ha företräde framför Sullivans föregående verk för scenen, men operan lär dock innehålla flere anslående nummer. — »The new English opera house» den präktiga byggnad, som för knappast mer än aderton månader sedan blef färdig och var afsedd för uppförande af engelska operor af uteslutande engelska artister, blef ett misslyckadt företag. Den skall nu förvandlas till ett non plus ultra i varietéväg och få namn af »The Palace Theatre».

Berlin. Den »nya tyska operan» på Belle-Alliance-teatern öppnades den 3 sept. med Hentschels romantiska opera »Den sköna Melusina». — En ny konsertsal »Bechstein-salen» har öppnats här af konsertdirektionen Wolff med en tre dagars musikfest. Hans v. Bülow gjorde början med en »Clavierabend», å andra dagen medverkade Joh. Brahms och Joachimqvartetten, tredje dagen var Anton Rubinstein förnämsta dragningskraften.

Newyork. Metropolitan-operan härstädes var natten till den 26 augusti utsatt för en förhärjande eldsvåda. Emellertid tros teatern blifva färdig att åter begagnas vid höstsäsongens början.

Gringoir. Ignaz Brülls nya enaktsopera, som i Leipzig och flerstädes gifvits med god framgång, har nu äfven gjort lycka på hofoperan i Wien.

Wien. *Teater- och Musikutställningen* stängdes d. 9 okt. Den har icke varit synnerligen gynnad af väderleken, ty under de 150 dagar, som den varit öppen, har det varit dåligt väder de 68, deribland många sön- och helgdagar. De besökandes antal har detta oaktadt uppgått till något öfver 1½ million personer. Utställningen slutar med en underbalans af öfver 100,000 kr.

Hvarjehanda.

Hvarför har Verdi komponerat »Falstaff»? Härpå svarade den gamle tonsättaren sjelf:

— Emedan Boito lemnat mig en af öfverdådig humor fyld librett, idealet för en musikalisk komedi. Det var mig ett verkligt nöje att sätta dessa glada verser i musik.

— Ämnar ni afsluta er verksamhet med denna opera, maëstro? frågade man honom.

— Hvarför skulle jag det? blef svaret. Till sinnet känner jag mig ännu ung, modig och i stånd att skrifva ett par operor till, ty min inspiration blir allt lifligare och gladare. Ty värr finnes det ett men, och detta men är den stora fysiska trötthet, som arbetet förorsakar mig. De oräkneliga blad som jag måste fylla med tusentals nottecken, ser ni, de injaga mig ängslan . . . Ja, om man inte måste skrifva! Ser ni, vid det mekaniska arbetet, känner jag tydligen att jag redan är gammal! . . .

Rossini besökte en gång en konsert, på hvilken Liszt spelade. Efter en stund frågade en person, som var i Rossinis sällskap, denne om han ej tyckte att konstnärens spel var förtjusande.

— Jag kan verkligen ej säga det, svarade 'svanen från Pesaro'. Liszt gör så mycket för att man skall se på honom, att jag ännu ej fått tid att höra honom.»

Resp. Tidningsredaktioner.

eller musikvänner i landsortsstäderna anmodas att till Svensk Musiktidnings Expedition insända tidningsnummer med program för konserter och teaterföreställningar med musik eller andra märkligare musikaliska notiser, på det vår enda musiktidning skall kunna redogöra för musiklifvet i vårt land äfven utom hufvudstaden.

Redaktionen.

För hvarje musikaliskt hem rekommenderas

SVENSK MUSIKTIDNING,

Nordiskt musikblad, 12:te årg., innehållande **populär läsning i musikaliska ämnen,** instruktiva artiklar om musikundervisning etc., biografier med **porträtter, följetonger, notiser** om musikverldens tilldragelser m. m.

Tidningens årsprenumeranter erhålla **musikbilagor,** (omkring 14 sidor) af *god* och *lätt utförbar* **sång-** och **pianomusik.** Tidningen utkommer 2 gånger i månaden (utom juli—aug.); Pris pr år **5** kronor. Prenumeration sker direkt hos Redaktionen Olofsgatan 1, i bok- och musikhandeln; för landsorten bäst **å posten.**

OBS.! I n:o 1—16 Porträtter af *Erik Åkerberg, Anna Karlsohn, Edvard Grieg, Annette Essipoff, Am. Ponchielli, Emma Holmstrand, Georgina Sommelius-Bottero, Aulinska qvartetten, A. Sullivan, Ole Olsen, V. Pasqualis, Dina Edling, Zelia Trebelli, Gioachino Rossini, André Messager;* med n:o 6 *musikbilaga* inneh.: *pianostycken* af ***Emil Sjögren, A. M. Myrberg, Erik Åkerberg*** och ***Adr. Dahl,*** visa af ***Ludv. Norman.***

Sångskola.

Undertecknad, elef af ***Fru Holmboe-Schenström,*** Operasångaren ***Algot Lange*** m. fl. samt utexaminerad elev från härvarande Musik-Konservatorium, ämnar öppna en sångskola. Undervisningsämnen: solosång, italienska språket och deklamation. Priset moderat. Anmälningstid hvarje dag kl. 11—½ 1. Grefturegatan 34 A, 2 tr. upp.

Ida Sjögren, *f. Sjöding.*

MUSIK

i

Abr. Lundquists

K. Hof-Musikhandel,

8 Malmtorgsgatan 8,

finnes att tillgå alla de vid K. Musik-Konservatoriet och af Lärare och Lärarinnor till undervisning antagna Pianoskolor och Etudeverk. Sångskolor, Sångöfningar och Vocaliser i bästa upplagor.

Edition Peters,
Collection Litolff,
Augener Edition m. fl.

Godtköpsupplagor.

Berggvist & Nilsson

rekommendera sin tillverkning af:
Eleganta, solida Pianinon, erkänd stor ton och god touche.

OBS.! Prisbelönade i London 1884.

OBS.! Mångårig praktik i flera af Europas förnämsta fabriker.

Reparationer utföras. Äldre instrument tagas i byte.

6 Oxtorget 6,
Stockholm.

Från och med den 15:de October börja åter undertecknads lektioner i Sång, Föredrag, Plastik och Rollers instuderande om anmälan sker Sturegatan n:o 24.

Stockholm d. 10 Okt. 1892.

Signe Hebbe.

Piano- och Sånglektioner

till såväl nybörjare som mera försigkomna, hos ***Fru Alma Pinet*** (f. d. elev vid Kgl. Musik konserv.) ***Kommendörsg. 6 2 tr.*** (G. 22648)

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. ½9—½10 f. m. och 12—1 e. m.

Frans J. Huss.

Läs!

Hvar och en sin egen fotograf!

Mot insändande af kr. 5 sänder jag fraktfritt till alla platser i Sverige en mycket praktisk **Fotografiapparat,** med hvilken **en hvar** utan förkunskap kan utföra verkligt vackra och goda fotografier 6 × 10 ctm. stora. Apparaterna lemnas under **garanti** med bruksanvisning.

Aug. Anderson,
Fabrik af fotografiska apparater.
Dickmandsgade N:o 2,
Kristiania (Norge).

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

I Violinspelning

meddelas undervisning af

Marie Arlberg-Nerruda.

Karlaplan 8, 1 tr. upp.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och **Orglar** från in- och utländska utmärkta Fabriker **till de billigaste** priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af **Flyglar** från Blüthner och **Pianinos** från G. Schwechtens berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och **Pianinos** från **J. G. Malmsjö.**

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvaråd de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

Ragnar Grevillius

meddelar

Sångundervisning.

Närmare upplysningar hvarje dag kl. 2—3 e. m.

N. Kungstensgatan 37, nedra botten.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å ***2 kronor*** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Sångare och Sångerskor!

Inöfning af sånger och sångpartier, afseende god tonbildning och deklamation samt smakfullt föredrag meddelas ***Olofsgatan 1, öfver gården 1 tr. upp.***

Anmälning kl. 9—10 f. m.

Hrr Bokhandlare i landsorten som ännu icke inbetalt Sv. Musiktidnings saldo för 1891, anmodas göra detta med omgående.

Redaktionen.

Innehåll: André Messager (med porträtt). — Den Svenska Psalmsångens vid offentlig gudstjenst mest begagnade melodier med orgel af O. Byström, af A. L. — Gioachino Rossini II. — Musikpressen, literatur. — Kgl. operan 1891—92. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Hvarjehanda. — Annonser.

Stockholm, tryckt i Bergs Boktryckeri, 1892.